

IZHAJA VSAKI DAN

Štef. ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poslušne štef. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih delavskih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pustoljni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štef. po 5 nč. (10 stot.).

POSILASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 milim. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, osvetnitve, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 3 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

„Nar. delav. organizacija“

priređi

jutri dne 26. septem.

ob 10. uri predpoludne

v prostorih „Nar. doma“ v Trstu

velik shod

delavcev c. kr. javnih skladišč.

Dnevni red:

Gibanje v prosti luki in stališče N. D. O.

TOVARIŠI! Vaznost dnevnega reda je najboljša vspodbuja! Dolžnost vsakega delavca je, da pride na ta shod.

TRST, dne 22. septembra 1909.

ODEBOR „Nar. d. organ.“ v Trstu.

BRZOJAVNE VESTI.

Štajerski deželni zbor.

GRADEC 24. Po dovršenemu dnevnem redu se je oglašil k dejanskemu popravku načelnik nemško-nacionalne zveze deželnega zbora posl. Grünwang. Omenil je komuniké „Slovenskega kluba“ o dogodkih v včerajšnji seji, katerega vsebina da ne odgovarja stvari. Nasproti posl. Roškarju, ki je na včerajšnji seji očital strankam večino, da hočejo pač privoliti denar za nemške kmete, ne pa za slovenske, je konstatiral, da toliko deželni odbor, kolikor tudi posamični posebni odseki in tudi plenum zbornice postopajo nasproti obema narodoma dežele vedno z najtočnejšo objektivnostjo. (Klici: Prav res!). Omenil je velikih podpor, ki jih je vedno podeljeval deželni zbor spodbujatelj. vinogradnikom in stotisoč kron brezobrestnih posojil, ki jih je deželni zbor stavil na razpolago slovenskemu prebivalstvu dežele, ki jih pa dežela v največ slučajih ne dobi več povrnjene. Posl. Korošcu bi pa govornik zaklical: Ljubi resnico, hčerko božjo!

Slovinci so žirahno protestirali proti tej pripombi govornika. Posl. Korošec je zaklical: Prosim, ne postanite oseben!

Nadaljna izjava posl. Grosswanga so bila v splošnem hrupa nerazumljiva. Konečno je predsednik vzpostavil mir, nakar je posl. Korošec nasproti izjavljanju predgovornika pripomnil, da je tu nesporazumljenja. On (govornik) je včeraj Nemcem zaklical, da ima njegov predlog glede bede zbornica vendar v nemškem besedilu pred seboj. (Klici pri Nemcih: Ali utemeljevanje je bilo slovensko). Posl. Robič: Tega si ne damo prepovedati! Nikdar!

V zbornici je nastal velik hrup. Slovenci so razburjeni bili s pestmi po svojih pulnih in zahtevali v številnih mejklicah jezikovno ravnopravnost v deželnem zboru. Posl. Roškar je rekel, da se ne more očitati strankam večine, da so v obče s slovenskim narodom nepravilno postopali, čeravno se čutijo Slovenci večkrat zapostavljeni. (Čujta! Čujta!-klici). Očitane velja le, z ozirom na odklonitev včeraj utemeljenega predloga posl. Benkovića glede bede. Apeliral je zbornico, naj da Slovincem polno in enako pravico. Če pa tega nočete — je zaključil govornik obrnjen proti večini — potem izpusite nas na svobodo, odločite spodnje Štajersko od Srednjega! (Gibanje in hrup v vsej zbornici. Mejklici: Sedaj je prišla resnica na dan! Ta izpoved je zelo dragocena! Dolgotrajen hrup). — Ko je bil izpostavljen mir, so bile prečitane doleže vloge, in sicer najprej dve interpelaciji, ki jih je včeraj v slovenskem jeziku ulež posl. Benković, kar se je deloma izvršilo ob nemiru zbornice. Na to je zapisnikar prečital nemški prevod teh interpelacij. V interpelacijah se očita državnim oblastnikom, da postopajo nasproti Slovincem pristransko, — Prihodnja seja v tork.

Dalmatinski deželni zbor.

ZADER 23. — Na današnji seji je bilo uloženih več interpelacij, med temi interpelacija posl. Biankini-ja o zavodu sv. Hieronima v Rimu; posl. dr. Drinkovića o kršenju deželnozbornskega sklepa s italijanskim govorom namestnika Nardelli-ja v prvi seji. Posl. dr. Mihaljević je stavil predlog za ustanovitev agrarne banke za Dalmacijo s sedežem v Spiljetu. Predsednik dr. Ivčević je odgovoril

na razna vprašanja, tako Biankiniju in Prodanu, da bo njun predlog o odgovoru z adreso na cesarjev patent uvrščen v dnevni red prve seje prihodnjega tedna.

Pogajanja med Čehi in Nemci v češkem deželnem zboru.

PRAGA 24. Tudi današnja konferenca načelnikov vseh deželnozbornskih strank je bila brezvepešna. Viši deželni maršal je vendar izrazil nado, da pride v kljub temu do sporazumljenja.

Seja češke socialistične stranke.

PRAGA 24. Združena državno-pravna, radikalna in češko-narodna socialistična stranka je imela danes sejo, na kateri je sklenila, da proglasi vladno predlogo kakor nevsprejemljivo in ne dopusti, da bi se dnevni red deželnega zbora določil enostransko. Sklenila je naprositi višega deželnega maršala, naj dela na vsak način na to, da bo mogel deželni zbor delovati.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 24. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da poveri cesar sestavo nove vlade dr. Lukacsu.

BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. biro) Danes ob 12:30 uri pop. se je v trgovinskem ministerstvu vršil ministerski svet, ki so se ga udeležili vsi člani kabineta izven ministrov Andrássy-ja in Günther-ja. Ministerski svet se je bavil s tekočimi stvarmi in se je tudi posvetoval radi različnih odlikovanj. Kakor se govori, se ministerski predsednik še danes popoldne poda na Dunaj.

Dr. Günther — predsednik kraljevske kurije.

BUDIMPEŠTA 24. „Peater Lloyd“ je doznal iz sodnih krogov, da bo sedanjí pravosodni minister dr. Günther imenovan predsednikom kraljevske kurije. Dr. Günther se jutri poslovil od uradnikov pravosodnega ministerstva.

Zveza mej Trstom in Nizozemsko Indijo.

DUNAJ 24. V trgovinskem ministerstvu se je včeraj pod predsedstvom ministra za trgovino dr. Weisskirchner-ja vršila konferenca o uredbi direktne zveze mej Trstom in Nizozemsko Indijo.

Jugoslavanska dijaška zveza.

BELIGRAD 24. „Dnevni List“ poroča, da prevzame beligradska vsenčlilčna mladina inicijativo za organizacijo jugoslavanske dijaške zveze.

Francoski gostje v Pragi.

PRAGA 24. Včeraj je prispele semkaj odposlaništvo 19 členov pariškega mestnega sveta in municipija, ki potujejo, da si ogledajo vodovode, razsvetljavo in druge mestne ureditve. Na kolodvoru jih je čakal francoski generalni konzul, ki jih je odvedel v mestno hišo in predstavljal županu Grošu.

Občina jim priredi svečan obed. Potem ko si ogledajo Prago, odpotujejo preko Brna na Dunaj, potem preko Budimpešte, Reke in Trsta v Benetke.

Belgijski kralj se odpove?

BRUSELJ 23. Neki tukajšnji list poroča, da se namerava kralj Leopold odpovedati prestolu. Nasledoval ga bo princ Albert.

Boji v Severni Afriki.

Madrid 24. Zadnja iz Melije došla poročila oporekajo govoric, razširjeni v inozemstvu, da so bili Španci poraženi.

SRBIJA.

BELIGRAD 24. „Politika“ poroča, da kralj Peter še tekom te jeseni v spremstvu ministra za unanije stvari obišče dvore v Petrogradu, Londonu, Rimu in Carigradu ter francoskega predsednika. Na merodajnem mestu pa označajo to vest kakor neutemeljeno.

Sarajevo 24. Saksonski princ Maks je dospel semkaj s svojim tajnikom in je obiskal nadškofa Stadlerja.

Saigon 24. — Semkaj je dospel lord Kitchener. Guverner je njemu na čast priredil banket. Lord Kitchener je potem odpotoval v Hong-kong.

Italijanska „pravičnost“ nasproti Slovincem.

Pred par dnevi se je „Indipendente“ zopet enkrat predstavljal svetu kakor — naroden pravičnik. Omenjal je resolucij s shoda narodno-radikalnega dijaštva v Ljubljani, ubral svoj obraz v najresnejše gube ter zatrdil resno, da se... popolnoma strinja s temi resolucijami! Samosvestno je naglašal, da je to soglasanje v popolnem skladu s temeljnimi principi, ki so jim Italijani nepremično zvesti: za svobodo vseh narodov so! Temu dosledno so tudi za vse pravične zahteve Slovincem.

„Indipendente“ je zopet priredil eno svojih običajnih pajacat! Za pravico, za svobodo Slovincem so; ob enem pa proglašajo odlomek tega naroda na ozemlju, kjer je stoletja že praroden element, za brezpravnega helota, ter uprizarjajo „sollevazione“ proti kulturnim potrebam Slovincem v deželi, v kateri tvorijo ti poslednji veliko večino!!

Zares, železno-nesramnega čela treba, da se vpricho taci dejstev še govori o narodni pravičnosti na italijanski strani! Toda pustimo dejstva in držimo se besed „Indipendente“. „Indipendente“ govori o „pravičnih zahtevah“ Slovincem. To je nebotično hinavstvo, vspricho dejstva, da Italijani le sebi pripisujejo sodbo o tem, katera zahteva Slovincem je pravična!!

A vrhu tega uravnava jo in spreminja svojo sodbo po teritorijih; drugačna je, kjer oni ne žive v nikakih stikih z našim elementom, drugačna zopet, kjer žive skupno z nami, kjer bi morali torej Italijani na svoj račun izvajati svojo pravičnost tudi nasproti Slovincem. To je: v naših primorskih pokrajinah se pravičnost Italijanov nehuje na meji dežele in nehuje se njihovo soglasanje s „pravičnimi zahtevami“ Slovincem. Tako delajo de facto; ob enem pa niso toliko iskreni, tako lojalni, tako odkriti ti naši italijanski politiki, da bi govorili naravnost, da ne priznavajo sploh nobenih pravic primorskih Slovincem! Ampak delajo se, kakor da tudi tu diferencirajo med „pravičnimi“ in „nepravičnimi“ zahtevami Slovincem. Toda sodbo o tem prisvajajo le — sebi! Zastonj jim prihajaš tudi z najtehtnejšo argumentacijo, zastonj z dokazili iz statistike — pa tudi oficijelne, njihovega lastnega elaborata —, zastonj se sklicuješ na jasno besedilo zakona; zastonj apeliraš na njih v imenu humanitete, kulture, civilizacije in človeškega prava: njim velja le njihova lastna sodba o slovenskih zahtevah. A ta je le jedna, večna, stereotipna, neporušna: kdaj se je dogodilo še, da bi bili italijanski politiki priznali, da je kaka slovenska zahteva na teritoriju Primorja pravična in opravljena? Nikoli! Takega imenoma italijanske — pravičnosti še ni gledal svet.

Italijani so si priredili torej nasproti Slovincem svojo posebno apartno „pravičnost“. Omejeno na gotove teritorije. Tam, kjer nimajo oni sami ničesar iskati, tam, kjer njim samim ne bi trebalo ničesar prispevati k pravičnemu urejenju življenja v smislu enakopravnosti in svobode: tam bi bili v božjem imenu „pravični“ tudi nasproti Slovincem! Tam pa, kjer bi morali tudi oni prispevati k splošnemu dobremu, kjer bi morali svoje narodno pravo spravljati v sklad z narodnim pravom drugorodnih sodeželanov, pravom, iz istih pisanih in naravnih zakonov — tam postaja njihova „pravičnost“ pogojna, odvisna edino le od njihove sodbe o „pravičnosti“ naših zahtev! In ta sodba je — kakor uči legijon vsakdanjih izkušenj — valkdar taka, da ni pravična nijedna zahteva primorskih Slovincem in Hrvatov!!

Gospodje Italijani so si za naše Primorje konstruirali pravičnost, ki ima za njih zares veliko prednost, ki je v tem, da ne prihaja nikdar do praktičnega izvajanja! Ali trivijalno povedano: gospoda so nobel in generozni, pravični in tenkovestni, veliki alavitelji velikih principov in zvizehni idejalo, ako — njih same tóni ne stane! Kjer bi pa morali doprinasati kako žrtev — a to ne morda na svoji legitimni narodni posesti, ker kaj takega nikdo ne zahteva od njih, ampak le na privilegijih, pridobljenih krivičnima in nasilnim potom —, kjer bi morali od svoje privilegovane oligarhične, anahronistične pozicije dati kaj koncesij na korist principa demokratizma in svobode —, o, potem je njihova pravičnost v hipu izpriljena in ostaja le hinavstvo, ki boče pod videzem modernosti in demokratizma še na dalje skrivati zle nagone kulturi, napredku in jednakemu pravu smrtno sovražno oligarhije!

Dolgo so izborni izhajali s tako taktiko dvoličnosti in zavratnosti. Ali ti časi se nagibljejo h kraju. In ne bo več dolgo trajalo — na to bomo delali mi z vsemi močmi — ko bodo Italijani stali pred odločitvijo: ali bodo hoteli bitire pravični v duhu sodobnosti, ali pa bodo morali odkriti priznati pred vsem svetom, da so z vsem svojim mišljenjem in čutstvom ostali tam v dobah srednjeveškega nasilja ter davnjih sploh nespo-sobnosti za evolucijo v smislu zahtev modernega življenja.

V tem poslednjem slučaju podpišejo seveda tudi svojo smrtno obsodbo. Ali postanejo pravični zares in brezpogojno, ali pa pojdejo v prihodnjih odločilnih bojih — kolena preko njih. S tako „pravičnostjo“, pre-

parirano le za italijanske svrhe, ki ima v „Indipendentu“ svojega interpreta, — ne bodo več dolgo izhajali!

„Veleizdajniški proces“

v Zagrebu.

(154. dan razprave.)

Zagreb, 23. IX.

Branitelj dr. Š. Mazura je izvajal, da to vendar ni možno, da bi se njegovega klijenta Kalemberja delalo odgovornim za vse „pojave“ v vsej Liki-Krbavi. Predsednik ne dovoljuje govoriti o Nastiću. Govornik izvaja iz tega konsekvenco, da izpovedbe Nastića ne smejo igrati nikake vloge o izrekanju sodbe o Kalemberju.

Predsednik: „Tega ne morem obljubiti“. Branitelj: „Potem pa mi dovolite govoriti o tem!“. Predsednik: „Ne, tega ne dovolim nikakor!“

Branitelj dr. Mazura je hotel govoriti o osrednjem odboru srbsko-samostalne stranke, ki mu je njegov klijent člen, ali predsednik tudi tega ni dovolil. Branitelj dr. Mazura: „Potem pa bom govoril o § 62 k. z., ki zagotavlja denuncijantom neka-znjivost. Vendar ima o tem — razun slučaja abolicije ali amnestije od strani njegovega Veličanstva — odločiti le sodišče. V slučaju Nastićevem ni odločilo sodišče. Vrhu tega po našem zakonu Nastić sploh ne bi smel biti zaprišežen v izogib ničnosti njegovega pričevanja „Jaz sem bil tedaj — je rekel govornik — v odseku, ki je razpravljal o tem zakonu in tedaj smo spremenili avstrijski § 120 kaz. p. reda, v katerem je rečeno „nastopne osebe ne smejo biti zaprišežene v izogib ničnosti pri-sege“ in v izogib ničnosti pričevanja.“

Predsednik: „To vse je že rečeno“. Branitelj: „O tem bo odločil še le stol sed-morice“. Z zaprišeženjem Nastića je storjena ničnost, ker tudi on spada med tiste osebe, ki jih ni smeti zaprišežiti. Nadalje je hotel govornik citirati neko izjavo ministrskega predsednika Wekerle in bana Khuen-Hedervarya, česar pa predsednik ni dopustil. Branitelj dr. Mazura: „S tem me silite, da odložim brambo“. Obtoženec Valerijan Pribičević: „Za božjo voljo ne, to ravno bi hoteli“ (Hrup). Branitelj dr. Mazura je govoril potem o izpovedbah prič. Vse so zagriženi sovražniki Srbov. Glavna priča proti njegovemu klijentu, župnik Vučetić, je znan kakor fanatičen klerikalec, — ki sovraži Srbe že kakor »Bismatike“. — Izpoved Kalemberja, da je njegova posest srbsko zemljišče, ki je po zaslugi vladnega novinarstva in akterjev za njim prišla popačeno tudi v inozemstvo, je bila mišljena individualno, ne pa državno pravno. Državni pravdnik inkriminira vse, kar dela iz Srbov Srbe: pismo, zastavo, grbe, pesmi itd. In to imenuje potem „veleizdajalstvo“ vzgojo ljudstva. Potem takem je veleizdajalka vsaka srbska mati, ki je dala življenje srbskemu otroku!! (Gibanje). „Ko je dr. Hinković vprašal Nastića, da-li veruje v Boga...“ Predsednik (razjarjeno). „O tem ne dovoljujem govoriti, pustite Boga in Nastića na miru!“ Branitelj dr. Mazura: „Potem zaključujem svojo brambo, in prosim, da rešite mojega klijenta.“

Besedo je dobil branitelj dr. Spanić, ki je izvajal, da se njegovemu klijentu dru. Gjuriću (slovitemu veleizdajalcu brez kravate) prav za prav nič ne očita. V okraju Grubišno polje, kjer je dr. Gjurić bival, ni bilo nikakih elik kralja Petra in tudi ni bilo nikakih „vilklov kralju Petru in Srbiji, Edino, kar se more prebadati njegovemu klijentu, je da je Srb in da ne nosi kravate, baje v znak sovražstva proti Hrvatom. Če je to greh, pa naj ga sodišče obsodi v do-smrtno — nošenje kravate! (Velikanska veselost).

Branitelja dra. Š. Mazura in Spanić sta Hrvata; dr. Š. Mazura je starosta zagrebških odvjetnikov.

Branitelj dr. Spanić je govoril najprej na sploh o obtožbi potem pa na raz-sežno o „pojavih“ v okraju Grubišnem polju.

Dr. Pero Belobrk je dokazoval nedolžnost svojega klijenta Bačića kakor tudi drugih obtožencev. Ni res, da bi se Srbi družabno ločevali od Hrvatov. Govornik je prepričan, da sodišče oprosti Bačića, da do-kaže s tem, da je vest sodnikov in taktus.

Branitelj dr. Lev Mazura (sio dra Sime) je rekel, da bi bil se svojim govorom kmalu pri kraju, ako bi sedel tu le njegov klijent Vaso Vukdragović. Toda njegova krivda se spravlja v zvezo s krivdo drugih 52 obtožencev; zato mora za dlje časa pro-siti pozornosti sodišča. Njegov klijent je miren mož tihega dela, ni ustvarjal nikacih „poja-“

vov", ki pa jih sploh ni! Govornik je na to kritično izpoved prišel ter je dokazal, da iz mnogih govorov je sovraštvo, radi česar jim ni dajati vere. Nijedna priča ni ališala, da bi bil njegov klient izustil kake veleizdajalske izjave. Vključno „Živela Srbija!“ ne involvira nikake veleizdajniške tendence. Srbija ima samostojno pozicijo v koncertu držav, ima svojo narodno dinastijo. Ako se Nemcem ne šteje v greh, ako „dajajo izraza svojemu narodnemu ponosu, se tudi Srbom ne sme šteti v greh.

Nadaljevanje razprave (ob 3. uri popoldne).

ZAGREB 24. Danes sta govorila branitelja dr. Gaj in dr. Medaković.

Lex-Kolisko - Axman za Kranjko.

V Kranjskem deželnem zboru sta stavila proti. Jarc in dr. Tavčar nujna preloga, ki sta nekaka kopija lex-Kolisko-Axman. S prof. Jarčevim predlogom se nalaga deželni odbor, da izdela načrt zakona, ki uredi učni jezik na ljudskih in meščanskih šolah, a dr. Tavčarjev predlog določa, da ima biti na vseh omenjenih šolah v celoti deželni, izjemoma kočevskega okraja, edino-le slovensčina kot učni jezik. Predloga sta bila odkazana šolskemu odseku.

To je vendar enkrat možna beseda iz Kranjske! Klin s klinom! Na ta način se dovede nemške šoviniste najhitreje ad absurdum.

Dnevne vesti.

Poziv radi deželnozborskih volitev na Goriskem. Svoje prijatelje in somišljenike na Goriskem prosimo, naj nam proti povračilu stroškov sporoče v nedeljo brzojavno tudi volitev v posameznih občinah.

Naš list izide prihodnji ponedeljek ob navadni uri, tako, da ga bodo imeli gorški naročniki v rokah večinoma že predpoludne. V interesu vseh onih, ki jim je na tem ležeče, da seznajajo hitro za izid volitev v posameznih krajih dežele, je torej, da dobimo takoj točna poročila iz cele dežele.

† Dr. Milan Hribar. V sredo je preminol v Ljubljani po daljši bolezni odvetnik dr. Milan Hribar, edini sin ljubljanskega župana, g. Ivana Hribarja. Ta žalostna vest je vzbudila med tržaškimi Slovenci, kjer ima g. Ivan Hribar toliko starega in iskrenega znanstva in prijateljstva, vseobče sočutje do ugledne rodbine Hribarjeve. Bog jej daj tolažbe ob tem težkem udarcu!

Imenovanja v politični službi. Namestniški koncipist Peter Benzon v Trstu je imenovan okrajnim komisarjem, provizorična namestniška koncipista Karol Pott in Pavel di Gaspero v Trstu definitivnima namestniškima koncipistoma, namestniški konceptni praktikant Cezar conte Zenone v Gradiški in Egon vit. Lund v Pazinu provizoričnima namestniškima koncipistoma. (Vsi ostanejo v dosedanjih svojih službah.

Italijani in mi. Prejeli smo: Minolo nedeljo je prišlo kakih 4—500 izletnikov iz laškega Trevisa v Trst. Na južnem kolodvoru se je zbralo 6—800 tržaških neodrešencev, da vsprejmejo ljubljene brate.

Tudi nas Slovencev je bilo tam in sicer tako število, da bi bili prav lahko zmešali šteno laškim sosedom. Mi pa smo uvaževali okolnost, da so izletniki gostje, ki prinašajo v Trst drobiža, a v drugo smo mislili na staro resnico: danes meni — jutri tebi! Tako smo pustili, naj se neodrešenci pačijo s svojo „patrijo v rešetku“ in — Mamelijevu himno. Niti enega živčja ni bilo čuti od naše strani. In to je bilo prav. Kaj se je potem zgodilo, ne vemo, ker smo mi spremili sprevod le do poštne palače. Tako, kakor smo postopali mi, naj postopajo tudi Lah in priključki, ko mi dobivamo goste in vladalo bo obojestransko zadovoljstvo. „Patrijo v rešetku“ pa naj junaki pušče doma, ker bi jim na ulicah vteguila kedaj provzročili kako neprijetnost.

„Lavoratore“ očita dr. Rybaru nekako nedoslednost, ker se je izrekel proti Pittonijevemu predlogu v mestnem svetu, da bi izvolili mešan odbor, ki naj bi uredil sporna kulturna vprašanja. Pri tem se sklicuje „Lavoratore“ na Istro, kjer se je že zgodilo to, kar je Pittoni predlagal za Trst, ali pozabil je popolnoma, da so razmere v Istri pač nekoliko drugačne, nego v Trstu. Tam teče italij. poslanec že danes voda v grlo in so torej v istno korist in varnost prisiljeni paktirati. V Trstu so signori za sedaj še mogočeni in imajo politično moč v svojih rokah. Seveda pride čas, ki ga smemo pričakovati z matematično gotovostjo, ko tudi naši liberalci v Trstu postanejo bolj mehki in sposobni za — kompromise. A danes razmere še niso toliko dozorele, da bi bilo možno Italijane pridobiti za kake kompromise. V tem smislu treba po našem mnenju umeti odklonitev Pittonijevga predloga od strani dr. Rybara. Bilo bi pač škoda izgubljati čas.

K razbitju shoda v „Politeama Rossetti“. „Piccolo“ je pisal predvčeršnjem o „grandiosa manifestazione“ meščanov, a ob enem je peval socialne demokrate, češ, da so opravičljivi službo vlade in Slovanov. „Lavoratore“ je izšel predvčeršnjem v posebni izdaji, kjer je pobijal „Piccolove“ trditve, ter zatrjeval, da so prišli socialisti na tisto ponesrečeno zborovanje z namenom, da se mirno udeležijo razprav in da predložijo svojo reso-

lucijo, ki bi odgovarjala resoluciji, ki jo je postavil Pittoni v mestnem svetu. Ta resolucija bi bila tudi vprejeta, ker so imeli socialisti večino. Videči to, so prireditelji shoda — da bi se obravnavali pred to blamažo — namenoma provocirali socialne demokrate s tem, da so določili predsednikom famosnega dr. Mracha, da si je „Piccolo“ pisal, da odbor učiteljev sklicuje ta shod. Socialni demokrate da so zahtevali, naj se dr. Mrach odstrani od predsedniške mize ter da pride na njegovo mesto kak učitelj. Ker se pa dr. Mrach ni hotel umakniti, je bilo tudi zborovanje onemogočeno.

(K debati v mestnem svetu o premestitvi učiteljske v Gorici priobčimo jutri malo epiloga.)

Ne ruski tatovi. „Piccolo“ še vedno sanje o ruskih banditih! Na Reki so Rusi oropali banko in v Trstu so kradli koleke. Rop na Reki so (kakor je „Edinost“ že omenila) izvršili ruski Židje, ki niso Rusi (Žid je in ostane le Žid, pa naj pripada eni ali drugi državi — narodnosti in vere je in vseane le židovske). Ako so torej res prišli celo v Trst kradati koleke (kar pa se nam zdi neverjetno), niso bili to nikaki Rusi — pač pa ruski Židje. „Piccolo“ bi storil boljše, da kar naravnost krsti otroka s pravim imenom. Reče naj: Židje, prišedli iz Rusije, so storili ta in ta zločin.

Mi sicer ne naglašamo radi narodnosti zločincev, ker vemo, da narodna celokupnost ne more odgovarjati za lopovstva posamičnikov. Ali „Piccolo“ se svojo infamno prakso proti Slovanom nas ali, da izbijamo klin s klinom.

O obisku izletnikov iz Italije, ki ga omenjamo na drugem mestu, je prinesla tukajšnja „Triester Zeitung“ nekoliko pripomb, ki so vredna zabeležanja tudi na tem mestu zato, ker je „Triester Zeitung“ glasilo vladnih krogov.

Došlo je — piše rečeni list — kakih 600 gostov iz Trevisa, katerim so se pridružili še drugi iz Padue in Modene. Dogodke povodom tega obiska je tukajšnje italijansko novinarstvo izrabilo, da je oistro kritikovalo postopanje policijskih organov, očita jim brutalno postopanje brez vsacega ozira na tuje goste.

Nasproti tem napadom na javne organe — tako piše dalje „Triester Zeitung“ — in nasproti povsem enostranskemu opisovanju dogodkov minole nedelje v tukajšnjih listih, moramo konstatovati, da policija ni nikakor nastopila, dokler so se tuji gostje in spremeljajoče osebe vedli korektno. Dovolila je celo korporativni prehod skozi mesto, da si ni bilo oblastvenega dovoljenja za takov obhod v sklenjenih vrstah. Ko pa so domači elementi začeli zlorabljati navzočnost tujih gostov za pevanje Garibaldijeve himne kakor Avstriji sovražno demonstracijo, je bilo policijskim organom v neizogibno dolžnost, da so nastopili proti takemu protizakonitemu postopanju in da so preprečali zbiranja.

Policijaka oblast ni kršila dolžne obzirnosti nasproti tujim gostom, pač pa so jo kršili oni, ki so se svojim protizakonitim vedenjem spravili goste v mučno situacijo. — Sicer pa je pomisliti, da zahtevam po gostoljubnosti stoji nasproti tudi dolžnost. V tem pogledu pa gostje iz Trevisa niso neoporečni. Opozarjamo samo na slučaj, ko je ob odhodu vlaka, ko se je ta že premikal, jeden udeležencev vzklikal: „Evviva Garibaldi! Fate presto ragazzi, perchè non abbiamo tempo da perdere“.

Policijaka direkcija bo — tako zaključuje oficiozni list — tudi v bodoče z vsemi sredstvi preprečala take izgrede in bo zahtevala spoštovanje zakona tem energičneje, ko bo navzočnost tujcev še posebno kazala potrebo, da se vzdržuje državna avtoriteta.

(Par besed pripombe. Mi gotovo nismo med tistimi, ki bi zamakneno gledali v tisto takozvano državno avtoriteto, in ki bi se veselili na vsaki temnoščnosti. Saj vemo, koliko nerodnosti in krivice se dela ravno v imenu te avtoritete. Ali, da gornjim izvajanjem oficioznega lista ni smeti odrekati vsakega opravičenja, za to je najboljši dokaz impertinenca in aroganca, s katero so nastopali ljubljani gostje ob vožnji na Opčine s tramvajem, kakor smo že poročali svoj čas. Tem ljudem so neznane najprimitivnejše dolžnosti gosta na tujih tleh. Op. ured. „Edinosti“).

Glas iz občinstva. Ni je skoraj nedelje, da ne bi bila kje kaka veselica, na katero vabijo na vse možne načine petom lista, letakov, plakotov. Ker je dosti občinstva, ki se rado zabava na takih veselicah, vsepa tudi večina teh prireditelj prav dobro, če ni slučajno neugodno vreme. Omenjam lahko razne veselice v prid štrajkujočim v Ajdovščini, veselice pevskega društva „Ilirija“ od Sv. Jakoba in dr.

Kdor gre na kakšno nedeljsko zabavo, tudi nekoliko več troši, nego po navadi. Vendar pa je jako mučno, ako mora človek vsak trenutek posezati v žep ter dajati vzlic temu, da je že plačal vstopnino, za razne druge, včasih celo nejasne namene. Toliko za občinstvo, kolikor za prireditelje veselice je takšno postopanje mučno, posebno pa če se za eno in isto stvar berači pri posamičnikih pod različnimi pretekami. Sleherni Slovanec rad daruje v narodne svrhe in blage namene, kakor za podporne fondre, za liste, knjižnice, Ciril-Metodovo družbo, tudi za podpore potrebnim društvom, ki se izkazujejo tudi hvaležne. In le toplo priporočati moramo, da so ob posebnih

prilikah na mestu požrtvovalni ljudje, ki nabirajo za jasne namene. Le s tem bi si delalo društvo reklamo, a občinstvo ne bi se odtegovalo takim veselicam, marveč bi jih še številneje posečalo.

Kdo informira „Neue Freie Presse“. — Policijski ravnatelj dvorni svetnik pl. Manussi je poslal v „N. Fr. Presse“ popravek glede poročila tega lista o nedeljskem nastopu policije proti demonstrantom povodom prihoda Trevisanov.

V tem popravku pravi policijski ravnatelj, da tržaške oblasti niso dosedaj še nikoli popravila večinoma nepravilna poročila „N. Fr. Presse“ o tržaških stvarih. Na to se največji avstrijski list gotovo hud tobak. Sicer pa ni nič čudno, da list, ki se navadno predstavlja kakor baluard avstrijstva, piše take bedarije o Trstu.

Mi vemo vsi dobro, da tržaški korespondent „N. Fr. Presse“ je urednik „Piccola“ g. Viberal. In s tem je menda vse rečeno!

Nadgrobni spomenik pok. Hr. Ražma odkrijejo torej jutri v Bazovici. Kakor nam javljajo od tam, se bo ta slavnost vršila po tem-le redu: Ob 3 in pol uri popoldne bo kratka molitev v cerkvi, na kar zapoje društvo „Lipa“ „Molitve“. Na to se razvrstijo pred na pokopališče. Ta zapoje najprej rečeno društvo ganljivo: „Usmili se!“ Tej žalostinki bo sledil prigodni govor poslanca dr. Rybářa, a temu razkritje spomenika, in blagoslovljenje tega po svečeniku. V zaključek zapoje vti navzoči pevci raznih društev pretresljivo žalostinko „Nad zvezdami“.

Vsa čast in priznanje gre bazovskim rodoljubom, ki so poskrbeli, da se primernim spomenikom ohrani hvalažen spomin na moža, ki se je toliko trudil in mučil za probujanje svojega naroda od mladih nog pa vse dotlej, dokler mu ni tragična usoda zaustavila delo z boleznijo, valed katere je skozi leta trpel muke v tukajšnji bolnišnici. In več nego verjetno je, da mu je duh potemnel ravno radi tega, ker si je mož nakladal veliko preveč naporov in razburljivega narodnega dela, razburljivega izlasi v onih žalostnih časih, ko je vneti slovenski rodoljub tako rekoč neprestano stal na robu — mučeništva.

Bazovski rodoljubi so stvorili svojo dolžnost; sedaj je pa na našem občinstvu, da z veliko udeležbo stori svojo v dostojno proslavo pokojnikovo. Izlasti pa veže neizogibna dolžnost, da se oddolži pokojniku, ona naša pevska družva, ki se jim je on posvečal — vsega, ki jim je bil neumorno delujoč pionir. Jutrnje popoldne bodi posvečeno nekdanjemu pionirju naše pesmi in misijonarju narodne misli — Hrabroslavu Ražmu.

Nujen poziv. Nastopilo je šoleko leto, duri učilnic so se odprele in nad 300 naših dijakov je napolnilo letošne prostore tržaških srednjih šol. Vesel pojav nam, a ne toliko marsikateremu diaku.

Pretežna večina njih izhaja iz onih vrst našega naroda, ki jim usoda ni bila mila, da bi jih obdarila z bogastvom, pač pa znojem vaškdanjega dela. Zato pa ni čuda, da marsikateri naš nadarjen dijak se strahom prestopa šolski prag, ker ne ve, zmore-li razne stroške, ki naraščajo tudi po današnjem šolstvu.

Edina podpora jim je bila sedaj naše „Dijaško podporno društvo“, ki jih je vsakdar podpiralo z obleko, hrano, knjigami, stanarino, šolnino itd. Toda ob ogromnem letošnjem številu dijakov in vedno množčih se prošnjah za podpore ne more to društvo več zmagovati tega dela, ker darovi so skoraj popolnoma zaostali in le redek je slučaj, da se ta ali oni spominja tega prekoristnega, dobrodelnega društva in žnjim naše mladine.

Rojaki! Ali hočemo res pustiti, da bo morala naša pridna in nadarjena mladica valed naše brezbriznosti dati slovo učenju? Kaj nam pomaga, da vedno tarnamo in se pritožujemo o pomanjkanju potrebnih močij te ali one stroke, ako si ne vzgajamo sami naraščajo in nasledstva? Se-li ne izgovarjajo nam naklonjeni krogi ravno s pomažkanjem tacihi ljudij?

Zato pa na delo in na pomoč naši mladini, našemu dijaštvu!

„Dijaško podp. društvo“ je, ki vrši to plemenito delo pomoči in zato bo vsaki dar, bodi še tako skromen, vsprejet z veseljem in hvaležnostjo.

Z malim zneskom 2 letnih kron postane lahko sleherni podporni člen tega dobrodelnega društva. Komur pa dopuščajo razmere, ta naj se ne straši redne članarine 10 kronic na leto.

Nujne pomoči je treba, da otmemo svojo mladino; podpirajmo jo, da bo tudi ona nekoč stala na braniku in podpirala našo domovino.

Darove in članarino vsprejema društveni blagajnik g. dr. Jos. Abram, odvetnik, ul. Campanille št. 11.

Za odbor „Dijaškega podpornega društva v Trstu“:

Dr. Ljudevit Ciković, predsednik.

Miroslav Pretner, tajnik.

„Piccolo“ je razposlal tobakarnarjem v podpis izjavo, da so pripravljeni tudi še v bodoče prodajati list pod dosedanjimi pogoji. Opozarjamo tobakarnarje, da je to-le spreten „Piccolov“ maneuver. Naj torej ne odnehaljo. Ako ostanejo vsi solidarni, jim bo „Piccolo“ moral povišati provizijo, ker bi imel on sam

največjo škodo, ako bi ga ne hotel noben tobakarnar več prodajati.

Prihod železniškega ministra. Železniški minister Wrba je včeraj zjutraj ob 9.25 prišel v Trst ob enem s sekojskim šefom Röll in drugimi uradniki. — Popoldne si je ogledal novo luko.

Električna železnica Opčine-Sežana. Pred meseci smo se na tem mestu obširno bavili z vprašanjem o nameravani zgradbi električne železnice Opčine-Sežana. Danes naj povemo, v koliko smo se približali rešitvi tega aktualnega vprašanja. Na prizadevanje goriskega deželnega odbora se je obrnilo namestništvo na „družbo majhnih železnic“ v Trstu s povabilom, naj poda svoje mnenje glede ureditve namišljene električne železnice, kakor tudi, naj navede stvarne in pravne zapreke, ki bi se morale odstraniti, da se načrt izvrši. Namestništvo je storilo ta korak v smislu programa, ki ga je bila svoj čas priobčila dunajska „Wiener Zeitung“ in ki se tiče gospodarske povzdige dežele na železniškem polju. Po tem programu je namreč zagotovljeno, da bo vlada take projekte in finančne načrte pregledovala in tudi materijelno podpirala. Zgoraj imenovana družba majhnih železnic je na to predložila namestništvu podrobni načrt, in je nasvetovala podlago, na kateri bi se imela pokriti potrebščina, ki je preračunjena na okroglo 600 000 kron. Ta načrt obsega tudi utemeljen izračun rentabilnosti, ki po mnenju namestništva zasluži resnega uvaževanja. Na to je predložilo namestništvu vse dotične listine c. kr. železniškemu ministerstvu, ki mu je toplo priporočalo, naj se uvedejo pogajanja in naj se dajo „družbi majhnih železnic v Trstu“ navodila za izposlovanje državne podpore. Tako je upati, da stopi to vprašanje v odločilen stadij, in da pridemo v doglednem času do vresničenja tega načrta, ki prinese novega življenja na kraško planoto.

Našla se je v javnem vrtu Ciril in Metodova pušica z malo svoto denarja. Shranjena je na redarstv. ravateljstvu.

Opozarjamo na dr. M. Rostoharjevo delo: „Uvod v znanstveno mišljenje“. Dobi se lahko vse delo takoj za 5 K 20 v. ali pa v 6 snopiščih a 1 K, ki bodo izhajali vsake tri tedne. Ker je natiak omajen le ne malo število, zato prosimo vse one, ki reflektirajo na knjigo, da to priglaso do 1. oktobra t. l. po depisnici na upravništvo „Omladine“ v Ljubljani, Breg 12.

Nadalje opozarjamo, da je že izšel zadnji (6) snopci dr. Drtinovega; Miselnega razvoja da se sedaj to delo dobiva še za 4 K 20 v., da se pa s 1. decembr. t. l. podraži. Naroča se pri upravništvu „Omladine“.

Vsem dijakom in prijateljem nar. radikalnega dijaštva priporočamo „Omladino“ kakor edino glasilo slovenskega naprednega radikalnega dijaštva. Zlasti prinese prihodnja številka zanimivo in obširno poročilo o III. shodu nar. rad. dijaštva v Ljubljani.

Dijaški almanah. Iz kazala posnemamo, da vsebuje „Dijaški almanah“ članke zanimive vsebine o šolstvu, akademičnih društvih, o podpornih društvih itd. Naglašamo, da ima poseben srednješolski del. Izide v najkrajšem času. Cena 1 K.

Razpis natečaja. C. k. namestništvo razglašajo: Začetkom l. tečaja šolskega leta 1909-1910 ima se podeliti jedan štipendij iz ustanove škola Dr. Jurija Dobrila v letnem znesku 200 kron. Na uživanje tega štipendija so poklicani mladeniči slovenskih starišev, ki so rojeni v zedinjeni škofiji tržaško-koperski in ki obiskujejo kako državno gimnazijo avstrijsko-ogrske monarhije.

Prednost imajo proslci, ki obiskujejo gimnazij, v katerem imajo večjo priliko popolnoma izobraziti se v materinem (hrvaškem ali slovenskem) jeziku. Ako obstoji na takem gimnaziju pripravnica, imajo tudi učenci te pripravnice pravico do tega štipendija. Ako bi ne bilo proslcev slovenske narodnosti, podeli se štipendij tudi drugim učencem tržaško-koperske škofije. Uživanje štipendija traja do dovršitve študij vstevši vse fakultete kakoga c. kr. vseučilišča.

Zalja ustanovitelja je pa, da bi se mladeniči, ki uživajo štipendij, posvetili duhovskemu stanu in služili v tržaško-koperski škofiji.

Prezentacijo za ta štipendij ima tržaško-koperski škofijski ordinarijat, podeli ga pa c. k. namestništvo v Trstu. Proslci imajo vložiti svoje prošnje do 15. oktobra 1909 potom predpostavljenega šolskega ravnateljstva na škofijski ordinarijat v Trstu in priložiti prošnjam kratni, domovinski in ubožni list in šolski spričevalni zadenj dveh tečajev.

Mislim posestnikom. C. k. finančno ravateljstvo nam javlja:

V smislu § 200 zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 dolžni so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki predložiti davčni oblasti v času, ki ga je določilo deželno finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb. Izkaz mora biti urejen po stanovanjih, odnosno prostorih za kupčijo; pri poslopih, ki so dana v najem, treba je navesti tudi najemniku in morebitne podnajemodalce, ter označiti ime in vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov.

Podnajemodalci morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnike, ki jo ti zadnji plačujejo; gospodarski glavarji (družinski gla-

varij) pa vse k njih gospodarstvu spadajo osebe, ki imajo svoje dohodke.

V smislu omenjenega zakonske določbe in člena 39, izvršitvenega predpisa k četrtemu poglavju označenega zakona, razglašena v državnem zakoniku št. 108 iz leta 1897, se radi pripravljanja priredbe osebnega dohodnega davka za leto 1910 pozivljajo s tem posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze in sicer v neposrednem državnem mestu Trstu in v okolišanskih občinah na c. kr. davčnih administracijah I in II v Trstu, v pokneženi grofiji Gorisko-Gradiščanski in v mejni grofiji Istriki pa pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih od 1. do 31. oktobra 1909. Do ravno istega roka morajo podnajemalci, odnosno gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovnike je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1909.

Vzorci za izkaze lastnikov hiš, ki so dane v najem in takih, katere lastnik rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemalcev in gospodarskih glavarjev se dobivajo brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I. stopnje, (torej v Trstu z okolišanskimi občinami pri c. kr. davčnih administracijah I in II, na Goriskem-Gradiščanskem in v Istriki pa pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih).

V smislu člena 39. omenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, odnosno gospodarski glavarji, stanujoči v hišah, danih v najem, izkaze, ki jim je napraviti (stanovaleške izkaze), oddati hišnim posestnikom, kateri potem sestavijo na njih podlagi svoje izkaze (hišne izkaze) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti.

Ako so vzorci, ki jih sestavijo stranke, odnosno gospodarski glavarji (stanovaleški izkazi), ki jih je priložiti vzorcu hišnega posestnika (hišni izkaz), primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine prepisovati še posebej na izkaze.

Teh obveznosti najemalcev so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti ne bivajo pri njih dalje nego tri mesece neprestano.

Določbo kazni zaradi određenih ali vede napačno danih podatkov glede hišnih stanovnikov obsega § 247 zakona iz dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220.

Nedeljski počitek pri zobozdravnikih. — Po najnovejši ministerijalni odredbi je odločeno, da velja zakon glede nedeljskega počitka obrtnikov tudi za uslužbence zobozdravnikov in konc. zobotehnikov. Nihče izmed teh torej ne bo smel svojih pomočnikov in učencev vposlovati ob nedeljah in se bodo lahko veselili nedeljske prostosti.

Poulične demonstracije.
Socijalno-demokratski del. poslanec ranjen s stolom.

Kakor smo že včeraj v jutro na koncu našega poročila o predinočnih demonstracijah napovedali, so šli otročaji laške liberalne kamore sinoči zopet po mestu.

Bila je namreč sinoči seja nekoga odseka deželnega zbora, oziroma mestnega sveta. Rečena seja je končala malo pred 9. uro zvečer. Že takom se je bilo zbralo precej ljudi na velikem trgu pred magistratno palačo. Ko je bila seja končana in so prišli dotični poslanci na trg, tedaj je nastala rabuka. Na trgu so bili namreč zbrani mazzinijanci, paginijanci in drugi take vrste... janci, in ti so napadli socijalističnega poslanca Černivca in ga ranili s stolom.

Kakor že gori rečeno, je radi tega deželjskega napada nastala uprav buda rabuka: socijalni demokratje so branili svoje zastopnike, a mazzinijanci in paginijanci so razgrajali dalje, dokler je prišlo do prav resnega spopada med enim in drugim. V tem spopadu je neki Mazzinijev janc dvakrat vtrlel na socijalne demokrate ter vsakokrat ranil po enega: tako, da so bili ranjeni trije socijalni demokratje, in sicer deželni poslanec in mestni svetovalec Černivec s stolom v hrbet, a druga dva socijalna demokrate s revolverjem: eden v vrat, a drugi v hrbet.

Že prej omenjeni Mazzinijev (reci Mazzinijev) in Paginijev (reci Panjinijev) janci so šli na tem triumfalno po mestu, prepevaje znano Mamelijovo himno: „Va fuori d'Italia. Va fuori, o straniero“, vpijoči razne „Evviva“ in razne „Abbasso“, kakor je to že njih navada.

Sveda je policija v tej rabuki intervenirala ter aretirala par njih o katerih se pa ne ve, so-li krivi, ali neolžni.

Za tem so šli že parkrat omenjeni „janci“ od Mazzinija in oni od Paginija — ki vpijejo: „Evviva il socialismo internazionale!“ — proti kavarni „Ai Portici di Chiozza“, a od tam po Acquedotto, kjer so zopet vpiili razne „Abbasso!“ na naslov Avstrije, vlade, Slovencev in socijalnih demokratov.

Slednjič so se stisnili vsi v ulico Paduina pred delavski dom v ul. del Boschetto, kjer so se na vse načine dli na čast Italijanstva Trsta in Gorice.

Okolu 11. ure in pol so se slednjič podali k potrebnemu počitku, da bodo drevi mogli zopet demonstrirati.

Za kroniko javljamo, da dežja še ni bilo, ampak moremo zagotoviti našim čitateljem, da bo čez par dni gotovo deževalo, in da bodo tedaj demonstracije v Trstu gotove jenjale.

Gorica bo pa vseeno imela slov. učiteljske.

Tržaška mala kronika.

Nezavaden transport na Lloydovem parniku. S parnikom „Persia“ je včeraj prišel iz Indije transport več tigrov iz Sumatre in drugih zveri, namenjenih za zverinjak v Schönbrunn. V istem parniku se je nahajala tudi skupina 10 polnagih Hindu, ki se odpeljejo v Ameriko.

Vedno, in vedno regnikoli! Tollivio Ottaviani, 19 leten dninar, iz Verucchio pri Forli, je od nekdanj časa imel „ljubimsko“ razmerje s prostitutko Ano Buttignoni, staro 23 let. Kakor se zdi je venomer zahteval denarja od one nesrečnice in je bil se je, ako mu ni mogla dati vsega, ker je zahteval. Pred par dnevi jo je celo ranil z nožem na desnem boku. Prdsinočjem pa ob 1.30 jo je baje radi ljubosumnosti (!!) večkrat z debelim ključem udaril po licu in jo težko ranil. Zver ji je celo zažugal, da jo ubije. Ko je prišel redar, je bil aretiran, a hotel je zvaliti vso krivdo na nesrečnico.

Nezgodna. Včeraj zjutraj ob 10. uri se je brivec Armand Flego na kolesu vozil po ul. Istria. Trčil je s poštnim vozom, ki je vozil v nasprotni meri. Flego je padel s kolesa in se precej težko ranil na glavi. Lečila ga je zdravniška postaja.

Koledar in vreme. — Danes: Kleofa muč. — Jutri: 19. ned po Bink.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25.° C. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja oblačno, zmerni vetrovi, zmerna vročina.

Društvene vesti.

Za prvo jugoslovansko dirko je daroval g. Zmagoslav Cotič krasen diplom za prvaka. Hvala mu!

Vse došle nagrade so v izložbi g. Gorjenca ul. Valdirivo 40.

Tržaške rodoljube vabimo najljubše, da se udeležijo v največjem številu sprejema dirkačev na cilj (Opčine), zjutraj, in vrtno veselico popoldne pri sv. Ivanu. „Zdravo!“

Trž. kol. dr. „Balkan“ prosi vse gg. člene, ki se prevzeli kateri si bodi posel ob progi na dan jugoslovanske dirke, da se gotovo in pravočasno podajo na določena jim mesta.

Ostali kolesarji naj se snidejo v nedeljo točao ob 7. uri zjutraj pred gostilno Mibel na Opčinah.

Kolesarski „Zdravo!“ Odbor. Opozarja se rodoljube iz okolice, da bi pazili na to da bo proga dirke kolikor mogoče prosta in ne zasedena z nepotrebnimi predmeti itd. in to radi varstva dirkačev.

Del. in obrtno konsumno in gosp. dr. „Jadrin“ pri sv. Jakobu vabi svoje člene na važno posvetovalje. ki se bo vršilo dne 29. septembra ob 8. in pol uri zvečer v novih prostorih, ulica „Industria“ št. 657. Zbirališče v ulici S. Marco št. 17.

Veselični odsek „Trg. izobraževalnega društva“ ima jutri v nedeljo točno ob 2. uri pop. sejo. Radi v važnosti, ki se tiče otvoritve na novo predelane dvorane, se prosi gg. člene, da pridejo točao ob označeni uri v društvene prostore.

Tržaška gledališča:

POLITEAMA ROSSETTI. — Danes in jutri zadnji predstavi Massenotovega opera „Werther“ — V terek bo premiera Catalinijeve opere „Wally“.

Gospodarsko društvo na Vrdeli

št. 794

razpisuje službo krčmarja

Prošnje se sprejemajo do 12. oktobra 1909. Za natančna pojasnila se je oglasiti pri tajniku društva gospodu Josipu Godina na Vrdeli.

Odbor „Gosp. društva“.

Podpisani priporoča svojo dobroznano gostilno

„Pri stari breskvi“ v ulici Belvedere št. 17, kjer toči najboljši KRAŠKI TERAN, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja. Postreže ob vsaki uri z mizlimi in gorkimi jedili. Postrežba točna. — Cene zmerno.

Za obilen obisk se priporoča udani Ivan Vidrih, gostilničar.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem ukupil dobroznano trgovino

gospoda G. Hutter-ja.

Ta trgovina je krasno opremljena in vedno preskrbljena se vsakovrstnim svežim in prekaženim svinjskim mesom.

Dobe se vsakovrstne delikatese in posebno za turiste razne konzerve, kakor gulaš, sardine, goska, zajec, srna in vsake vrste divjačina itd.; najfinjši sir, kakor gorgonzola, emmentaler, tipauer, holandski in ovčji sir; izvrstni salami: ograki in furianski; GRASKE in PRASKE gnjati; dunajske in kranjske klobase; najboljša slanina (špeh) in pristna svinjska mast. — Vsaki dan bodo zaklani najboljši vrste prašiči in se bo torej lahko postreglo s prve vrste rebri, jetrami, krvavicami Posebno priporoča izvrstni buffet, kjer se dobe vedno gorka in mizla jedila, vedno sveže DREHERJEVO PIVO in razni najfin. likerji. Poleg tega imam na razpolago vsake vrste vina: to so od vipavske vinarske zadruge: Risling, zelen, burgundec in navadna vina. Ob enem imam podpisani zastopstvo omenjenih vin za Trst in okolico. Nadalje držim prve vrste istrske, dalmatinske vina in KRAŠKI TERAN. Bogata zaloga butelj domačega in tujega pridelka. — Postrežba točna in na zahtevo na dom. Krčmarjem, hotelirjem in drugim razprodajalcem primerno snižane in zmerno cene.

Za obilen obisk se priporoča ERNEST PEGAN.

Ponudbe na Inseratni oddelak „Edinosti“ pod

„Practicus 35“

„Practicus 35“

„Practicus 35“

„Practicus 35“

„Practicus 35“

„Practicus 35“

Prilika ugodn. nakupa.

Moderne spalne sobe iz trdega kuhan. lesa

brez obkladkov (rimeša) zelo solidno izdelane z garancijo

po izredno nizkih cenah

PETER JERAJ, trgovina s pohištvom

na vogalu ulice Vincenzo Bellini ter ulice sv. Katerina.

Prilika ugodn. nakupa.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od sobote 25. do torka 28. septembra 1909:

Maščevanje, drama. Trinošstvo drama. Satir, komično.

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot. - Otroci in vojak 10 stot.

V odlik. prodajal. obuvala

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosuè Carducci 21

(prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvala po najzmernejših cenah in sicer:

Moški čevlji iz usnja Boxcalf (za povezati) Kron 9.60
" " " Boxcalf (z elastiko) " 9.60
" " " Boxcalf Derby " 10.—
" " " Boxcalf zap. Triumph " 10.—

Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najfinejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Velika zaloga koles

RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238.

Zaloga koles: Peugeot, Waffelrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene zmerno.

Zaloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale
Velik izbor francoskega šampanjca, penetih de-
sertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux
Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum,
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec
slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-
ličnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-
pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in
franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Pokusite FI-
GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-
finjši in
najzdravejši kavni pridelatek. Doblja se v vseh
boljših prodajalnicah.

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd.

posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarni Commercio)

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem ukupil dobroznano trgovino

gospoda G. Hutter-ja.

Ta trgovina je krasno opremljena in vedno preskrbljena se vsakovrstnim svežim in prekaženim svinjskim mesom.

Dobe se vsakovrstne delikatese in posebno za turiste razne konzerve, kakor gulaš, sardine, goska, zajec, srna in vsake vrste divjačina itd.; najfinjši sir, kakor gorgonzola, emmentaler, tipauer, holandski in ovčji sir; izvrstni salami: ograki in furianski; GRASKE in PRASKE gnjati; dunajske in kranjske klobase; najboljša slanina (špeh) in pristna svinjska mast. — Vsaki dan bodo zaklani najboljši vrste prašiči in se bo torej lahko postreglo s prve vrste rebri, jetrami, krvavicami Posebno priporoča izvrstni buffet, kjer se dobe vedno gorka in mizla jedila, vedno sveže DREHERJEVO PIVO in razni najfin. likerji. Poleg tega imam na razpolago vsake vrste vina: to so od vipavske vinarske zadruge: Risling, zelen, burgundec in navadna vina. Ob enem imam podpisani zastopstvo omenjenih vin za Trst in okolico. Nadalje držim prve vrste istrske, dalmatinske vina in KRAŠKI TERAN. Bogata zaloga butelj domačega in tujega pridelka. — Postrežba točna in na zahtevo na dom. Krčmarjem, hotelirjem in drugim razprodajalcem primerno snižane in zmerno cene.

Za obilen obisk se priporoča ERNEST PEGAN.

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

priporoča slavnemu občinstvu

svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Umetni zobje ..

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zusche

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Darovi.

— V spomin obletnice padlih žrtev nabrali v ožji družbi v Čepovcu K 12.24. — Denar je izročil podružnici družbe sv. Cirila in Met. v Čepovcu.

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Met. v Šklednju je daroval g. Fon Hrabroslav K 1, g. Ivan Plego Cena št. 71 pa K 10. Vrlim redoljubom srčna hvala!

— Darovatelj Zastave „Velešile“ izpuščeni: Sancin Ivan (Toč) K 20, Sancin Josip (Kotalj) K 2, Godina Andrej učitelj K 10, Fon Hrabroslav K 2.

Vzem imenovanom gospodom darovateljem, izrekamo še enkrat najpričnejšo zahvalo. Za spomenik H. Razma je daroval šp. gosp. Fran Milković v Gropadi 2 K.

Za srečolov ki bo v nedeljo 26. t. m. v Narodnem domu v korist ženske podružnice sv. Cirila in Metoda o priliki kolesarske dirke, je podaril g. Ciril Šmidt 2 škatli za kavo in sladkor, g. Zelenikova 6 skledic za kavo, g. Gradišarjeva 24 steklenic piva, g. Golobova kristalno čašo: — Prosi se nadaljnjih darov.

Vesti iz Goriške.

z Laški protestni shod radi slov. učiteljskega, ki se je vršil ob 8. uri zvečer, ni izpadel tako, kakor so pričakovali laški kaporioni. Gore so se tresle, a rodila se je — miška!

Laški kričarji so se tako postavljali pred shodom, kakor bi se imela vprizoriti resnično kaka sollevazione. Toda na shodu je bilo občutiti neoporečno deprimujoči utis, ki ga je bila napravila senačna aretacija dra. Luzzatta in Lenasijsa! In kakor bi to še ne zadostovalo, so se Lahi malo poprej v kavarni „Teatro“ hudo sporekli med seboj. Nastopilo je namreč nekaj pametnih laških trgovcev, ki so očitno obojajali umetno izzvano kričanje goriških Lahov, češ, da laški trgovci trpe občutno škodo, ker ta teden da niso še videli Slovencev v svojih trgovinah! Shod je završil okoli 11. ure zvečer in splošno se je pričakovalo, da nastanejo kakšni nemiri. In res je vdrlo po Verdijeji ulici kakih 200 kričarjev, večinoma mladičev, ki so stopali hitri koraki tako korajžno, kakor Barattierijevi vojaki. No, čim je zapel od daleč signal policije, je tem hrabrim junakom zlezlo srce v hlače — obrnili so se kakor na komando in spustili v divji beg. Na Travniku je policija aretirala pet Lahov, med njimi načelnika mestne policije, ki se je povsod vmešaval v posle drž. policije. Pol ure zatem je bilo v Gorici zopet vse mirno. Tako je skončal „upor“ goriških cittaadini!

Iz Šempolaja — Tu se je vršila dne 15. septembra zanimiva poroka. Med občinstvom je vladalo splošno zanimanje za poročence, in sicer radi postavbe poročenke. Njena višina meri namreč le 1 m. 25 cm. Ženin je vdovec Josip Turk, nevesta pa 42-letna dekle Franja Zidarič, ki je gotovo najmanjša žena na Slovenskem.

Tifus se je pojavil v nekaterih občinah v Brdih in v goriški okolici.

V gimnazijo v Gorici se je vpisalo letos 710 dijakov.

Vreme v Gorici je že več dnij naravnost krasno.

z Kmetijsko predavanje v Tomaju. V nedeljo, dne 5. sept. t. l. je g. Jos. Zidanšek, učitelj kmetijske šole v Gorici, imel kmetijsko predavanje v Tomaju. Predavanje se je vršilo v dvorani vinarske zadruge; zbralo se je okoli 40 poslušalcev. Predavatelj je govoril o gnojenju in raznih gnojilih. Razpravljal je o velikih izgubah, ki jih imamo ob običajnem ravnanju s hlevskim gnojem; prva skrb vsakega kmetovalca naj bo, da si napravi pravi gnojnik in gnojnično jamo, ker se denar, uporabljen za to, bolje obrestuje, nego pri vsaki drugi napravi.

Govornik je nadalje opozarjal na najnevarnejše napake ob rabi umetnih gnojil in je priporočal, naj se za seme uporablja le najboljši pridelek in najlepše zrnje.

V Koprivi na Krasu se ustanovi deželno zavarovalnico goveje živine za občino Kopriva. Ko je deželni revident g. F. Bekar obrazložil pomen te prepotrebne in koristne zavarovalnice, vpisalo se je takoj nad 30 udov kakor ustanovniki te podružnice. Novoustanovljeni zavarovalnici želimo najboljšega uspeha.

Vesti iz Istre.

Razpisano je mesto ravnatelja na učiteljsko z italijanskim učnim jezikom v Koprju.

Razne vesti.

Velik požar v Belemgradu. Ponoči od ponedeljka na torek je nastal ogenj v trgovskih skladiščih ob Savi, ki je vključ takojšnji pomoči trajal do poludne. Škode je nad en milijon dinarjev.

Peary odkril premogove sloje. Iz New-Jorka poročajo: Peary je izjavil, da je v Grönlandiji in v Ellesmerlandu odkril neizmerne premogove sloje.

Koliko je na Kranjskem čevljarjev. Iz obrtnega katastra je razvidno, da je na Kranjskem 1581 čevljarških obrti z 2721 delavci. Čevljarški tovarni sta sami dve.

Kupujte NARODNI KOLEK.

Uljudno podpisani naznanja P. N. občinstvu, da se je odprla danes sobota dne 25. septembra 1909 v ulici Belvedere 34 : **MESNICA** vokal ulice Lodojico Ariosto. V imenovani mesnici se prodaja volovsko, telečje, kostrunovo in jančje meso ter volovske vampe iz trž. klavnice. — Posebnost: graško meso, štajerska perutnina, volovski osoljeni in okajeni jeziki ter telečje glave in noge. Točna postrežba na dom. Cene zmerno. Telefon št. 11-53. Ang. Quintavalle

MALI OGLASI

se računajo po 3 stot. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor potrebuje belega vipavskega vina, naj se obrne na Antona Kette na Opčinah. 1684

Na prodaj hiša s 5 prostori in 600 klastrov zemlje, Školjo-Vrdela 218 (1686)

Prodaj zemljišče pri električni železnici v zgornjem Rojanu, 600 sežnjev, za 900 forintov. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1690

Odda se lepo malo skladišče v novi hiši. Sv. Mar. M. zgornji št. 456, pri bolnišnici. 1683

Iščem za takojšnji nastop 2 učenca za manifakturno trgovino. Predstaviti se ima pri M. Aite, ulica Nuova 38. 1688

Deček 14 let star še malo izurjen v trgovini išče službo v Trstu pri kakem trgovcu. Naslov pove Edinost. 1682

Konsumna zadruga N. D. O. Trst ul. Bosco 17, razpisuje mesto voditelja - prodajalca za svojo prodajalno v Šklednju. Ponudbe opremljene s pravečali dosedanjih služb in pogoje posebno glede plače, je nasloviti na odbor omenjene zadruge do 10. oktobra. — Ponudniki naj navedejo tudi višino svoje kavgije. Službo je nastopiti 15. oktobra t. l. 1689

.. Odlikovana krojačnica ..

August Štular Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad. (ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrsne obleke najnov. mode (od 50 K naprej) in vsakovrsne uniforme.

Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh predmetov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom

DELO SOLIDNO

...! Po absôlutno ...! konkurenčnih cenah

se kupi Porcelan, stekla, kuhinjske potrebščine, navadne in apantrane šipe, galanterije, svetilke, namizno posodo, umivalnike in vse druge potrebščine

v novi prodajalnici v ulici Barriera vecchia 33, Trst.

V mesnici Josip Zobež Trst ulica Giovanni Boccaccio št. 6 in v filijalki v Škorkliji št. 612. prodaja se goveje meso lastnega klanja po 44, 48, 52, 68, 72 kakor tudi telečje po 68, 72 in 90 nč. Vampe sveže po 32-36. Štajerska perutnina. Postrežba na dom CENE ZMERNE. Graško meso.

Novici in Novice ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno :: **Matteo Stoppar :: Trst** ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) - Filijalka: ulica Glus. Caprin št. 9 kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in sladščic po zmernih cenah. Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarstva dela.

Ravno za polovično ceno!!! kakor vsaki prodajalec : na obroke prodam nove **SINGER-jeve : šivalne stroje** za družinske potrebe K 54-; z ladjico K 78-; central bobin K 94-; Uklopno pokrov in 5-letno garancijo. — V inozemstvo proti pošlatvi K 15 ostalo po povzetju. — CENIK ZASTONJ. — **ST. RUNDBAKIN** Dupač III. Welasgärberlande 58 E.

Zastonj in poštnine prosto pošljam na zahtevo vsakemu posredniku.

gramofona

ali onim, ki si žele istega nabaviti, moj ilustrirani cenik, kakor tudi najnovejši ukusno izdelani, s portaitimi naših najpriljubnejših umetnikov prevedeni popis plošč, najbolje uspešnih hrvatskih, slovenskih, srbskih, bosanskih, turških kakor tudi internacionalnih komadov. Najboljši nabavni vir za plošče in gramofone, ker se ne omejujem samo na en izdelek, ampak imam v zalogi več prvostvornih izdelkov.

Prodaja po najnižjih tovarniških cenah. Staro plošče zamenjavam. Zaloga peres, membran, igel i. t. d. Lastna delavnica za poprave.

M. DRUCKER.

Ilica 39. — ZAGREB. — Ilica 39.

Kdor hoče biti dobro postrežen, naj pride v GOSTILNO

Antona Ivančič-a, Trst ulica della Stazione št. 13

kjer dobi po zmernih cenah razne gorke in mrzle jedi kakor tudi izborna vina in vedno sveže

Dreherjevo pivo.

Julio Reddersen TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23 :: TELEFON št. 813 ::

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modere, umetne roke in noge, bergije, klni pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevitične priprave, aparati za inhalacijo. SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz gum'a in neprodirnega blaga.

Zaloga ovsa klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere št. 19 in ulica del Bosco št. 14.

Naznanja se slavemu občinstvu, da se je preselila dobroznano prodajalnica kolonj. blaga iz ulice Nuova v ulico S. Giovanni št. 8.

Omenjena prodajalnica je bogato založena s kavo, rižem, testenami, sladkorjem in suhim sadjem. V nadi, da me slavno občinstvo poseti z obilnim obiskom, se najtopleje zahvaljujem ter beležim udaje. **ANTON GODNIG** vulgo KOMENC.

Umetni : fotografični ateljè pri sv. Jakobu - TRST. ulica Rivo št. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokala, poseljanstvo plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsakatare fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.